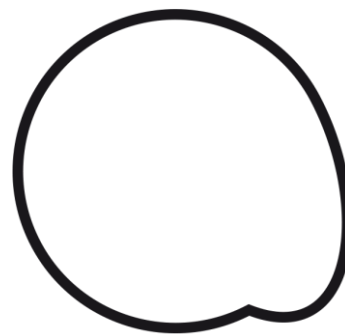

Dům umění města Brna
The Brno House of Arts

Malinovského nám. 2, Brno
www.dum-umeni.cz

Václav Jirásek
Svět podle Ironyma Koola

Václav Jirásek
The World According to Ironym Kool

9. 12. 2015 – 7. 2. 2016

kurátor *curator*
Michal Nanoru

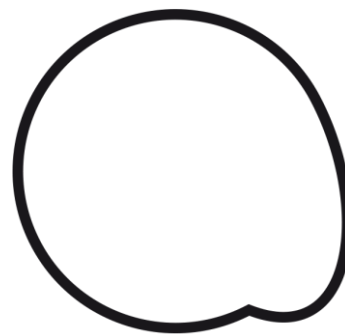
Vernisáž v úterý 8. 12. 2015 17-21 h, slavnostní zahájení v 18 h
Dům umění města Brna, Malinovského nám. 2

„Od roku 2005 jsem nashromáždil velké množství fotografií, zhruba 860 vraků. Bývá to něco jako loupeživá výprava. Často musím pro vyfocení objektu proniknout do soukromého prostoru s pocitem, že obraz vraku krade majiteli. Vycvičil jsem si instinkt. Vytušil jsem odbočku, kde nalézt velký úlovek. Naučil jsem se vcítit do uvažování různého typu lidí, kteří vrak opustili nebo ho nějakým způsobem zakódovali do nového prostoru,“ píše Václav Jirásek v rámu, který uvádí jeho projekt Auta, jednu z částí obsáhlé výstavy Svět podle Ironyma Koola.

Svět podle Ironyma Koola spojuje několik tematických okruhů, které Jirásek fotografoval na cestách během posledních více než deseti let a je jeho první velkou výstavou nových fotografií od projektu sledujícího rozklad těžkého průmyslu *Industria* (2006).

Nové série *Auta*, *Domy*, *Kerberos*, *Spáčí* a další, méně jasně definované, ideově navazují krom *Industrie* na Jiráskovy práce z období skupiny *Bratrstvo* (1989–1993), dokumentaci kutnohorské kostnice *Memento mori* (1995) či portrét přerovnávaní odpadu v *UPSYCH 316a* (2010). Současně pro něj představují zásadní stylistické uvolnění a civilnost. Inscenace a velký formát ustupují pokoře před nalezeným a nepředvídatelným, a kromě tradičně intenzivní vizuality, ohledávání spirituality a smyslu pro bizarnost, v sobě nové práce spojují i ironický odstup, humor, osobní prožitek, sběratelství a rychlost střelby od boku. „*Fotolov v Kerberos je instinktivní a intuitivní focení bez komponování, kde ‚rukopis‘ vzniká až výběrem fotografií. Pak je tam kaleidoskop civilních fotografií, jaký by mohl být vidět na Facebooku, ale vztahy a pnutí mezi obrazy o něčem vypovídají. A konečně v Autech je práce s archivem ‚dokumentární fotografie‘, silně postavená na struktuře. Všechno to odráží nějakou zkušenost s přijetím fotografie se všemi jejími chybami, třeba i po uvědomění si jejího Flusserovského zpochybnění.*“ Součástí expozice jsou také videa a instalace, včetně téměř kompletního Hyundai Matiz symbolicky dovezeného z vrakoviště na místě krveprolití u Slavkova.

Jirásek tak Dům umění proměňuje na Dům hrůzy. V tunelu procházíte torzy zničených snů nedostavěných domů, opuštění psi a další zvířata vystupují z temnoty jako postavy z bajek, strašidelných pověstí a hororů. Kozy přepadly zelinářovo BMW, řečtí ohaři se skrývají v kořenech stromů a stádo černých ovcí s náhubky z PET lahví spěchá do kopce v nočních horách Chiapasu. „*Zajímá mě překvapivé setkání dvou tvorů. Zvíře neví, kdo jsem a já ho často jen cítím. Je to lov, který stojí na příručním aparátu, náhodě a okamžiku s podporou adrenalinu. Rád fotím od pasu, za jízdy, nebo vyskočím z auta a nevím, jak zvíře zareaguje. Baví mě, když se autentický střet odehrává na pozadí archetypální krajiny, fotka osciluje mezi romantickým obrazem a drsností reálné scény a evokuje podvědomou představu vstupu do Hádovy říše. Je to určité upozornění.*“ Jevy i lidé

vypuzení na okraj společnosti poskytují Jiráskovi nejen materiál pro obžalobu civilizace, ale taky příležitost k vyváznutí z tohoto světa. Estetické hody jeho obraznosti ukazují absurdnost života bez pána, ať už coby obyčejného majitele nebo spolehlivé duchovní autority. Pokud se odvážíte přebrodit kilogramy střepů z havarovaných aut, s tímhle vědomím vás atrakce vyplivne ven.

Ač většinou pořízené kompaktem, obrazy plné ornamentálních detailů nepůsobí jen jako momentky, ale malířské krajiny, v případě Aut uspořádané do systému podobných předválečných studií jako jsou *Lidé 20. století Augusta Sandera*, sociologická podobizna výmarské republiky a vůbec Evropy v pohybu a rozpadu. Část apokalyptický autosalon, část chrámová loď, je zvláštní náhoda, že Jiráskova výstava probíhá v době největšího lidského pohybu po Evropě od druhé světové války a vstupuje tak do diskuze o evropské identitě a běžencích: lidí na cestě, trpících, opuštěných a často taky věřících. Doprovodný program proto kromě diskuze o současném zobrazování zvířat od Banksyho krysy po kočičí videa zahrnuje např. i přednášku a workshop v zařízení pro uprchlíky.

Václav Jirásek (*1965, Karviná) vystudoval malbu na pražské AVU (1984–1990), ale pracuje s fotografií. Na přelomu 80. a 90. let byl vůdčí osobností umělecké skupiny Bratrstvo, svérázně zpracovávající odkaz evropského romantismu, starého umění, československé propagandy 50. let a ikonografie britské populární hudby 80. let. I Jiráskova pozdější samostatná tvorba zahrnuje především inscenovanou fotografii, portréty a krajiny, od začátku tisíciletí ale zejména dlouhodobé, někdy více než desetileté projekty, v nichž mu coby námět výrazného výtvarného projevu slouží jevy na okraji společenského zájmu. Mezi nejvýznamnější práce patří dokumentace kostnice v Kutné Hoře (*Memento mori*, s Ivanem Pinkavou a Robertem V. Novákem, 1995) a rozsáhlé dílo sledující pád českého a moravského těžkého průmyslu *Industria* (2006), v němž navázal na svůj starší soubor Wannick factory – rozloučení s průmyslovým věkem (1994–1996). V posledních letech Jirásek svou pozornost vedle fotografií z cest věnuje mikulášskému létání na Valašsku (*Čerti*, nedokončeno) nebo „šmelcovním“ aktivitám Jedinečného Svatopěstitelského Družstva v zámku Kuřivody (*UPSYCH 316a*, 2010).

Text: Michal Nanoru

Doprovodný program k výstavě:

16. 1. 14–17 h Setkání s Václavem Jiráskem nad tématy jeho tvorby z poslední doby.

20. 1. 17 h Komentovaná prohlídka s kurátorem Michalem Nanoru a autorem.

20. 1. 19.30 h Zvíře v obraze: Kerberos, Grumpy Cat, Dürerův zajíc, Banksyho krysy a Frídiny opice. Prezentační fauny ve vlastních fotografiích uvede Václav Jirásek diskusí představitelů různých oborů o výmluvnosti obrazů němých tváří.

27. 1. 2016, 17 h Komentovaná prohlídka výstavy s lektorkou DU (nejen) pro rodiče s nemluvněty.

3. 2. 2016, 17 h Komentovaná prohlídka s kurátorem Michalem Nanoru a autorem

Kontakt: Šárka Syslová, PR a média, syslova@dum-umeni.cz, 731 506 376

Statutáři město Brno dotuje provoz Domu umění města Brna, příspěvkové organizace
The Brno House of Art is a contributory organisation funded by the statutory city of Brno

Dům umění města Brna
The Brno House of Arts

B | R | N | O | I

DNES

metropolis **tip**

A2

FlashArt

ArtMap.cz

mePASS.CZ